

25 ÅR 1974

Hembygds-
gillet firar
jubileum

med en minnesrik högtid på Alhambra Alfa-Lavals matsal i Tumba.

Lördagen den 16 februari

Omkring 200 personer hade inbjudits till jubileumsfesten, många klädda i sina vackra bygdedräkter.

Det var muntra och glada sammanträffanden med kamrater sedan Gillets start för 25 år sedan.

De unika årsberättelserna i Ord och Bild under de 25 åren studerades och bidrog till att uppliva många roliga minnen.

Om vad som hänt i vår kommun de sista 15 åren, Vår hembygds förvandling kunde man studera i Album för tidningsurklipp.

Man fick också göra en titt i Gillets förnämliga bildarkiv med bilder från forntid till nutid.

Festligheten inramades av folkdans, folkmusik, sång, tal och hyllningar.

Gillemedlemmar hedrades:

Bl.a. utnämndes Bernt Carseberg till hedersledamot.

Förtjänsteteket i guld tilldelades:

Ingrid Avelin och
Helge Berg

Hedersdiplom till:

Sven-Gunnar Broström
Rut Berg
Inger Hultman
Lars-Erik Hultman
Inga Olausson
Harry Olausson
Nils-Gunnar Holmkvist

Om vad som tilldragit sig haver under vart och ett av de gångna 25 åren kunde man noggsamt läsa i den särskilt utgivna Jubileumsskriften "Botvidsbygden n:r 1. 1974."

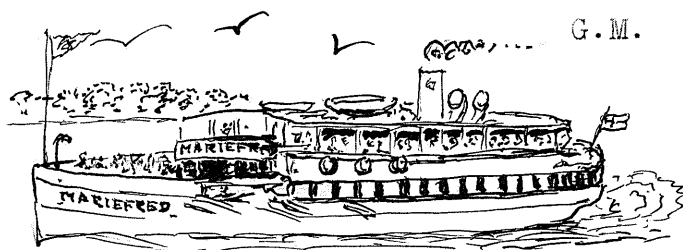
Under middagen hölls många tal, sedan Gillets ordförande Gunnar Lindström hälsat alla välkomna talade Nils-Erik Bæhrentz ordf. i Riksstyrelsen för Svenska Ungdomsringen för Bygdekultur. Doris Wredenmark Turinge Hembygdsförening, Britta Söderberg Grödinge Hembygdsförening, representanter från Svenska Ungdomsringens Stockholmsdistrikt, Skördegillet samt.

Arne Blomberg Södermanlands Spelmansförbund.

Ett varmt och kärnfullt tacktal hölls av Gillets vördade 1:ste Hedersledamot Erik Castegran

Telegram upplästes av Gunnar Avelin från följande:

Huddinge Hembygdsförening
Folkdanslaget Kedjan
Folkdanslaget Örjansringen
Folkdanslaget Slättergillet
Folkdanslaget Brage Gille
Elsa och Hilding Mattsson,
Mariehamn, Åland
Britta Wollenek, Baden
Österrike.

PÅ MÅLARENS VÅGOR TILL MARIEFRED

Den 25 augusti gjorde Gillets medlemmar en utflykt till Mariefred. Det skulle vara picknick i gammal stil. Samlingen var vid ångbåten "Mariefred" som har sin kajplats vid Stadshuset i Stockholm. Kl. 10.00 skulle båten avgå.

Medlemmar slöt upp kring samlingsplatsen klädda i dräkter från 1800-talet och sekelskiftet, krinoliner och hembygdsdräkter, kanske någon enstaka med 1974 års mode. Det var randigt, blommigt, svart, vitt ja hela färgskalan. Det var lång rockar, bonjourer, caper, jackor och tröjor, Det var skor prydda med spännen, knappar och glitter, vanliga skor, träskor med blommor och utan När större delen av detta blandade sällskap kommit gick man ombord för att få någonstans att sitta. Ifrån Gillet deltog ett 50-tal och med de övriga pasagerarna blev det ganska trångt. på övre däck för alla ville sitta ute i friska luften som nu var mild och behaglig. När båten gled ut ifrån kajen sken solen, så det verkade bli en strålande dag. När vi passerade Sturehovs slott tog kaffe-törsten överhand och det blev kaffepaus, även för Lennart och Olle som spelat flitigt hela vä-

gen ifrån Stockholm.

Under resan såg man många vackra vy-er och tjugiga båtar, en Sommarstuga sim vi alla var förtjusta i låg insprängd i berget med en lång rutschbana ifrån stugan ned till vattnet. Flera var villiga att göra en provtur men det gick tyvärr inte. När båten närmade sig Mariefred ombads vi att dansa en improviserad uppvisning.

Guiden som talade ombord och gjorde en introduktion hälsade oss speciellt hjärtligt välkomna. På bryggan stod Sixten och Gun-Britt Jansson och tog emot oss. När alla kommit av båten dansade vi Västgötaschottis ifrån Idre, Gammelpolka och Bondvals på grusplanen vid bryggan. Därefter anträdde rundvandringen i Mariefred där första anhalten var vid kyrkan framför den 16 ton tunga minnesstenen över Sture d.ä. Där stenen står har det tidigare varit ett kloster det sträckte sig under den nuvarande kyrkan. Klostret existerade endast 23 år sedan revs det för att trglet behövdes för att förstärka murarna på slottet. Nästa anhalt var Hembygdsgården där picknicken hölls i trädgården och därefter rundvandring i huset och bodarna. Under den fortsatta rundvandringen såg vi upp- rustade båtsmanstorp och det nybyggda församlingshemmet och pastorsexp. och bostad, lagom när vi skulle fortsätta öppnades ett fönster på övre våningen och kyrkoherden visade sig och ville fotografera oss innan vi fortsatte rundvandringen. På höjden vid Kungsladugården finns ruinerna av en gammal kyrka som skall vara jämgammal med Botkyrka kyrka den heter Kärnbo kyrka eller Svinkyran, den kallades så för att stadsborna hade för vana att driva sina svin på bete i dess närhet.

Här slutade den guidade rundvandringen och vi gick tillbaka till Hembygdsgården där matsäckskorgarna stod kvar. Därefter promenerade vi till parken vid slottet där vi drack kaffe och dansade. Nisse ordnade en musiktävling där vi skulle gissa vad Olle och Lennart spelade, lagen var pojkar emot flickor och flickorna vann tack vare pojkarnas generösa hjälp. Nu var det dags att gå till Museibanan ångloket med sina tre vagnar och antråda resan emot Läggesta station. Tåget tuffade så långsamt framåt i lungt mak, när det blev uppförsbacke

gick det inte fort, loket pustade och stånkade

och kom så småningom upp till Läggesta där vi bytte till ett modernare tåg för fortsatt färd emot Stockholm.

Dagen hade varit lyckad, uppehållsväder hela tiden och ingen direkt kyla. Många var trötta efter en hel dag ute i friska luften.

Elisabeth

Höstprogrammet:

- 25/8 BÅTUTFLYKT till Mariefred se särskild kallelse.
- 6/9 GILLESFTON och kort Kvartalsmöte. Folkdansövningarna börja.
- 8/9 Hyr BUFF (Botkyrka Ulands 6 Freds-Förening Trädgårdstorp. Ev. uppvisning av folkdanslaget.
- 13/9 Börjar Barnlagets dansövningar Kontakt Sten Karsbrink.
- 14/9 Höstträff i Luddvika.
- 18/9 GAMMALDANSKURS I Fyren på Storvreten
- 17.13.19/9 Anordnar Kommunen rundturer per buss i Botkyrka för sin anställda personal och besöker då även Trädgårdstorp.
- 29/9 Distriktets orientering. ingår i trekampen, träna.
- 5/10 Botkyrkaträffen i Tumba Folkets Hus kl. 19,30 anmälan till Göran och Kristina Furuliden 0753/35505 eller Torbjörn Palm senast senast 26/9. 0755/68959.
- 6/10 FAMILJESPORTSÖNDAG på Trädgårdstorp i Distriktets regi kl.10,00.
- 8/11 KVARTALSMÖTE OCH GILLESFTON
- 8/12 JULMARKNAD på Trädgårdstorp

LINSKÖRDEDAG PÅ Trädgårdstorp när linet mognar. Dagens dato är ännu inte bestämd.

ANNONSER:

Bertil Dahlby har utställning med Gillet-bilder i Botkyrka Kommunhus i TUMBA,
9 sept. - 21 sept.

UTHYRNING AV BYGDEDRÄKTER.

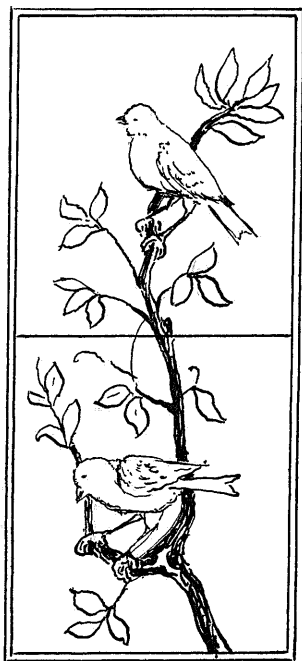
För hyra av dräkt 5:-
lördags- och söndagsdygn när det gäller medlemmar. Vid uppvisningar ingen hyra.
Ev bekanta till medlemmar får betala 10:-
Skjortan tvättas och strykes och strumporna tvättas av den hyrande själv.

Hant vid Trädgårdstorp:

- 1/6 Sådades för första gången Lin vid Trädgårdstorp. Säningsman var Georg.
- 28/5,4/6,6/6 var det besök av Kommunalanställda på Trädgårdstorp c:a 150 personer. Ledare och guid var: Vannie Naessén och Orvar Altebro under bussfärderna. Ciceroner på Trädgårdstorp: var Georg Malmkvist, Alexis Blomberg, David Karlsson och Helge Berg.
- 25/5 Satte Gunnar Avelin upp en förnämlig anslagstavla av egen tillverkning med platser för 20 olika anslag för Gillets olika kommittéer och verksamhetsgrenar dock fanns inget utrymme för Gillets Fornminneskommitte och medlemsbladet Botvidsbygden. Vi få väl hoppas att det blir.
Tack Gunnar för den fina anslagstavlan. Georg.
- 20/6 Iordningställdes och målades den Nyinköpta Toalettvagnen.
- 18/6 Målades Gula paviljongen.
- 24/8 Upptogs arbetet med Högbrink Murningsarbete av skorsten och spislar. Murare från Södertälje.
- 27,28,29/8 Under Tullinge gårds pågående rivning av ladugården Hämtades donerat byggnads material till Trädgårdstorp av Alexis, Blomberg David Karlsson, Eskil YDREFORS och Georg Malmkvist

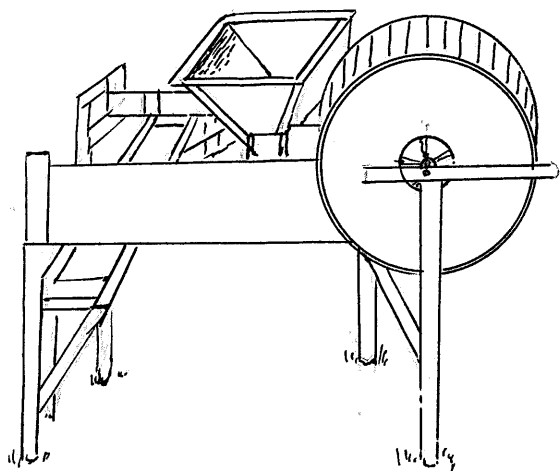
Gåvor

Ett varmt tack till allagivare
Styrelsen.

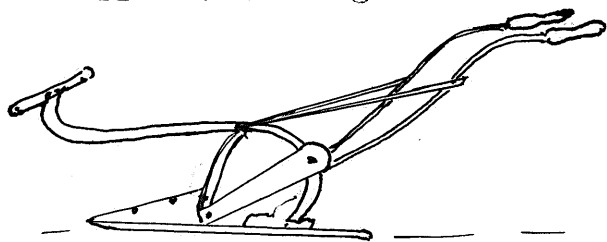

Vacker porslins-
målning på
kakelplattor.
Motiv Bofinkar
(Väggdekoration).

Målad och skänkt
av
Cissi Wellmar.

Fläktvanna för rensning av säd.
av lantbrukare G.A.Söderman
Klippsta, Grödinge.

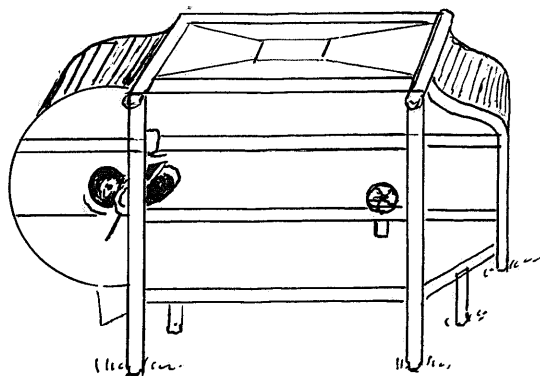
Åder av järn. Gåva av ..Johansson
Malmbro, Vårby, Grödinge

Päronträd.
CLARA FRIJS
Höstfrukt.

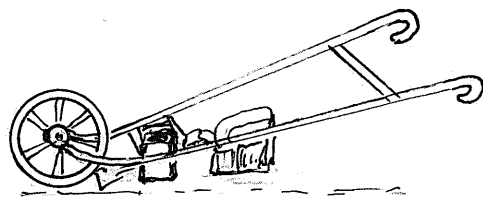
Befruktas av:
Esperens
Herrepäron

Hembygdens dag
Överlämnades
som tack från
Norra Botkyrka
för Gillets
deltagande i
i de s.k. Nors-
borgsdagarna
den 4 ó 5 maj.

Rensmaskin för säd. Gåva av
Lantbrukare G.A.Söderman
Klippsta, Grödinge.

Såningsmaskin, gåva av Hr Gösta
Andersson, Tumba

Kryddburk (Keramik)
Signerad av
Isse Engström
Trädgårdstorp 1973

Gåva av Inez Engström
Tumba.

Linets saga:

Plansch, med text av Ingegerd Lind-
ström och foto Alfred Hedén.

I 16 punkter med bild handlar om
Linets sådd, linets skörd, linets
beredning, linets garn och vävning.

Planschen är en gåva av Ingrid
och Gunnar Avelin.

En bra handledning för Trädgårds-
torps linodling.

På kurs i Gamleby.

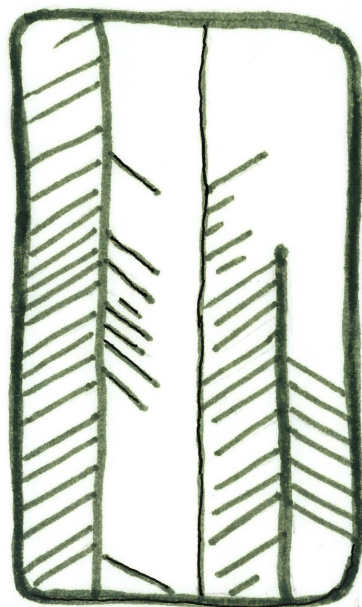
I samband med 25-årsjubileet erhöll Botkyrka Hembygdsgille många gåvor från både enskilda och sammanslutningar. En av de senare var Samfundet för hembygdsvård som skänkte oss en något ovanlig gåva i form av en valfri kurs som undertecknad fick förmånen att utnyttja (ett tack till styrelsen för detta).

Det första jag måste göra var att välja ibland kurserna i Samfundets program. Först fastnade jag för en kurs i arkeologi på Visingsö men då fick jag för mig att jag nog kanske kunde det där förut så jag läste vidare i programmet och bestämde mig för kursen "HEMBYGDEN I VERKSAMHET OCH VILA" på Gamleby folkhögskola. Detta av tre anledningar. 1. Kursplanen såg intressant ut, 2. Jag hade aldrig varit i den delen av Sverige förut, 3. Det finns gott om fornminnen i Gamlebys omgivningar.

Kl. 11.00 den 5 augusti anlände jag till Gamleby folkhögskola och efter inkvartering och lunch började lektionerna som första dagen handlade om landskapsvård. Den andra dagens första lektion ägnades åt fornminnesvård under ledning av landsantikvarien i Kalmar och resten av dagen fick vi se Tjustbygdens ifrån bussfönstret. På kvällen gav jag mig ut på egna strövtåg i de sommarfagra omgivningarna på jakt efter hållristningar som eventuellt hade undgått arkeologernas blickar vid tidigare inventeringar. Jag tittade först på några kända ristningar men intresserade mig snart för en slät håll i Lofta som jag tyckte såg misstänkt ut.

Efter mycket borstande och skrapande som även fortsatte kvällen efter så hade jag lyckats spåra upp 10 st. skeppsrisingar, 6 st. så kallade nätfigurer och 1 solhjul på denna håll som nu visade sig innehålla kanske den märkligaste hållristningen i hela Småland.

Onsdagen fortsatte med lektioner i arkivkunskap och intervju-teknik. För den som tror att lektionen i arkivkunskap var torr och

SKALA
1-10

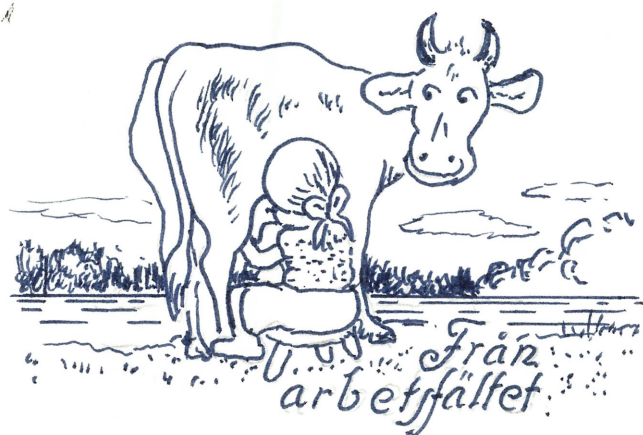
nättristning.?

tråkig så kan jag tala om att vi låg av skratt i bänkarna halva lektionen tack vare föredragshållarens ovanliga skildringar om hur man arkiverar tråkiga papper.

Torsdag förmiddag ägnades åt fotografering och eftermiddagen inledes med ett "Hembygdsvårdskåseri" och slutade med att hela kursen åkte och besåg den nya hållristningen. Även en reporter från Västervikstidningen hade fått "nys" om upptäckten och anlände till den ovanliga bergshällen. På kvällen hade vi ett samkväm med kaffe och tårta vartill smålänningarna sjöng Smålandssången.

Fredag, avslutningsdagen, ägnades åt grupparbete och kl. 12,30 avslutades kursen som den började, vi åt lunch. Men jag var inte nöjd med detta, utan efter att ha "mutat" rektorn med 15 kr. fick jag stanna kvar ytterligare ett dygn för att kunna mäta upp och fotografera den nya hållristningen. När jag sedan på lördagen passerade Norrköping på väg hemåt fick jag höra på regionalradion att en märklig hållristning hade påträffats i Lofta utanför Gamleby. Då tänkte jag att om inte Samfundet för Hembygdsvård hade skänkt den där kursen till Botkyrka Hembygdsgille då hade ristningen fortfarande legat gömd under mossan därnere i Gamleby.

Sven-Gunnar

Önger Falk berättar om sommarens dansuppvisningar och utfärdar.

FITTJA SKOLA D: 12/5

Uppvisningen hade ifrån början planerats att äga rum utomhus men p.g.a. kylan och blåsten flyttades den in i foajen.

När uppvisningen började var det inte många åskådare, men efter sedan man upplyst om dansen via högtalare samlades flera och flera tills det var fullsatt.

Uppvisningen gick bra.

DANSMUSEET I STOCKHOLM 15/5

Uppvisning i Högreständans.

Kl. 19 skedde den första uppvisningen i utställningslokalen. Dansen ägnades en förening som hette Gotlandstöiserna som var på besök, på besök var även en grupp spelemän ifrån Gotland och Stockholm. Nästa uppvisning blev i kafe-terian där man även tog upp några ur publiken och gemensamt dansade en Fransäs. Detta inslag blev mycket uppskattat.

När man började göra sig i ordning för att åka hem blev man tillfrågad om vi inte hade lust att göra ytterligare en uppvisning för en grupp som satt och åt middag i ett klubbrum, dessa personer hade suttit i en juru hela dagen och man tyckte de behövde ha lite omväxling.

När vi kom ut därifrån hade Gotlands töiserna hunnit runt i

museet med sin ciceron Henry Sjöberg. De sjöng nu en visa på Gotlandsmål. Det var nog inte många som förstod vad den handlade om, om det ens var någon. Nästa visa var lättare att förstå den sjöngs av Henry Sjöberg på Sörmlandsmål.

Kvällen avslutades hemma hos Nisse och Eva med kaffe och fotboll.

UNGDOMSRINGENS DAG PÅ SKANSEN 19/5

Söndagen bjöd på vackert och varmt väder, och gilletts medlemmar deltog i tåget ifrån Karlaplan.

I år hade man bara en samlingsplats där alla gick ifrån, tidigare hade man flera samlingsplatser, men av praktiska orsaker hade man i år gått över till en samlingsplats. I tåget deltog c:a 1000 personer.

Gillet fick dansa på grusplanen vid Hazeliusgården tillsammans med Fyrväplingen och Sollentuna. Uppvisningen bestod av 5 danser: Gotlandskadrilj, Ekebykadrilj, Kadrilj ifrån Holm, Väva Vadmal och Smålandspolska.

Dansen gick bra trots värmen. Härefter tog man kaffepaus i det gröna, man lät sig väl smaka av de medhavda smörgåsarna och kaffet.

TIERPSSCHOTTISEN 1/6.

Ifrån Gillet ställde 4 par upp, bäst placerade sig Crister Clausén som kom på 37:e plats.

ALLÉGÅRDEN I TUMBA 3/6

Annandag Pingst hade Gillet en uppvisning för pensionärerna på Allégården. Denna uppvisning har genom åren blivit en tradition. Man dansar då några danser för de som är kvar på hemmet under helgen. Därefter bjuds på kaffe och en pratstund.

I år fortsatte en del till Torekällberget i Södertälje för att övervara den årliga Spelmansstämman. Regnet hängde hela tiden i luften men det började falla först sedan det var slut.

SVECIA SILKSCREEN MASKINER A.B. 9/6 vid Eriksbergs industriområde, Norsborg.

Firman hade högtidlig invigning av sina nya lokaler med många utländska gäster. I festprogrammet var det uppvisning i svenska folkdanser av Gillets Folkdanslag.

TAXINGE-NÄSBY Herrgård. 9/6.

Efter uppvisningen vid Eriksbergs industriområde fortsatte färden till Taxinge-Näsby Herrgård för att där dansa och övervara en picknick som anordnades av ett segelskap vilket också hade anlitat Gillets Högreständansare för en uppvisning. Picknicken skulle ske i gammal stil, så alla var klädda i tidsenliga dräkter.

Det hela började med ett tal och en invigning av ett standar som sattes upp av medlemmar från ett tidigare segelskap. Detta segelsällskap var något ovanligt för ingen ägde en segelbåt. Man hade en gång ägt en isjakt men den var nu borta. Det enda som fanns kvar var seglet.

Efter talet och invigningen hölls picknicken i parken mellan Herrgården och Mälaren, där dansade folkdanslaget sin uppvisning vid en staty av en trubadur spelande luta, på sockeln satt våra egna spelmän.

En presentation av herrgårdens öde gjordes av Herr Bergkvist, Herrgården hade bl.a. använts vid filminspelningen av Ingmar Bergmans "Viskningar och Rop" då vissa rum målats röda på den övre våningen. Vissa rum fick han dock stränga order om att inte måla det var bl.a. "Kinesiska rummet" med handmålade kinesiska tapeter och "Spegelsalen" med sina guld-tapeter.

I spegelsalen dansades Högreständansdansen, efter uppvisningen dansade man en gemensam fransäs och avslutade med en vals. Flera var därefter så kaffesugna att de måste ta sig en kopp innan de kunde åka till Södertälje och få kaffe hos Ingrid och Nisse. Vädret hade varit fint hela dagen trots att de hade lovat regn.

GRÄNNAPOLKAN. 16/6

I Grännapolkan deltog 2 par ifrån vårt Gille. Bäst plaserade sig Jan-Olov Engqvist och Viveka Gruth som kom på 5:e plats.

Gränna-polkan dansades för 2:ra året och har inte hunnit få samma tradition och enorma deltagande som Hälsingehambon.

VID SJÖN ÅDRAN. 23/6

Lennart och Lilly Stenbäck inbjöd sin vana trogen till den traditionella avslappadagen vid Ådran. I år var inte solen och värmen lika frikostig som annars om åren. Besöken i vattnet var få och man blev inte i någon lång stund. Omkring kl. två började det regna, och alla sökte sig skyndsamt tak över huvudet inne i Lennart och Lillys stuga, där alla samlades i ett rum och satt och pratade medan regnet öste ned utanför men inne blev det varmt och skönt.

Ett varmt tack från oss alla till Lennart och Lilly som varje år låter oss våldgästa dem och ligga ned deras fina gräsmatta, som i år klarade sig lite bättre tack vare regnet.

=====

HÄLSINGEHAMBON 13/7

gick av stapeln som vanligt trots vissa arrangörssvårigheter.

Först skulle inte vägsträckorna släppas till som vanligt men man fick tillträde så småningom. Ifrån Gillet dansade: Ingrid och Gunnar Avelin, Jan-Olov Engqvist och Viveka Grut. Hejarklack var Karin och Arne Mattsson, Åke Palm, Anita och Stig Palm.

Vädret var omväxlande ömsom sol ömsom regn och ibland båda delarna.

NYA MEDLEMMAR:

Vannie Naessén	Norsborg
Orvar Altebro	Tullinge
Ingrid Engström fru	Tumba
Bo Hammarling	Rönninge

Vi hälsar er alla hjärtligt välkomna i Gillet. Inom Gillet är tilltalsordet Du.

Botvidsbygdens redaktion:

Georg Malmkvist, Inger och Björn Falk.
Adress. Malmgårdsbacken 2, 14600-Tullinge. Tel. 08-7781711
" 0755-66563.

Soldaten hemkommen från mötesheden och Per håller stolt i pappas gevär.

Soldattorpet

skisserades redan på 1680-talet av Generalkvartermästaren Erik Dahlberg.

För flertalet landskap gällde - enligt kontrakten mellan konung och allmoge - att rotebönder som äger utrymme därtill skall åt soldaten uppföra en stuga på "en särdeles plats utmed eller ifrån gården" samt lämna honom ett spannland åker, en kåltäppa, en liten beteshage eller ett ängstycke till 2 lass hö.

På sina håll erhöll bönderna noggranna mått att följa, då de uppförde soldathusen. Sålunda borde" på alla de ställen varest möjligt blev att inrätta torp till soldatens härbärgerande vid roten" Stugan var åtta alnar lång och sju alnar bred med förstuga och kammar. Övriga torphus: ett fähus sex alnar långt och fem alnar brett, en bod sex alnar i fyrkant samt en lada med loge. Bestämmelserna var i övrigt ganska vaga och soldattorpet som helhet villkorligt; om bönderna ägde möjlighet därtill borde de uppföra ett torp åt soldaten, eljest finge de hysa honom på annat sätt. Men efter ovanstående mått och skiss torde flertalet av sjuttonhundratalets soldattorp ha byggts.

Man bör kunna utgå ifrån, att soldattorpen verkligen uppfördes enligt förordningarna.

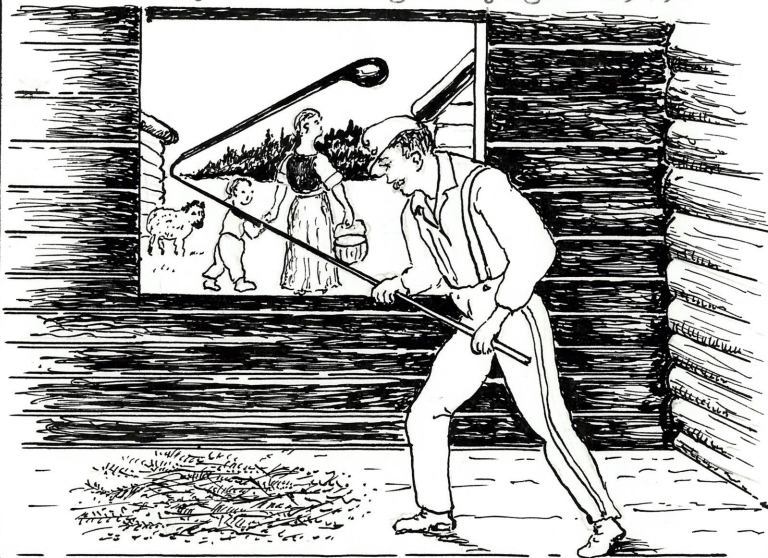
Bakom soldaten stod hans kapten och bevakade hans rätt, och kaptenen kände till lagbuden minst lika bra som bönderna. Så mycket utrymme för fusk och bondesnålhet gavs inte. Vid torpsyner var man mycket mån om att framhålla att stugan och uthusen var uppförda "enligt författningarna" när så verkligen var fallet.

I Uppland under 1850-talet växlade soldatstugornas längd mellan åtta och och tolv alnar och höjden från tre och en halv till fem alnar vilket visar att soldatstugorna ingalunda ägde enhetliga mått över hela landet.

De småländska soldattorpen med fristående uthus, liksom fallet var flerstädes. Stugan mätte dryga sju meter i längd och fem meter i bredd och delades i en "stuga" och en kammar. Från en förstuga ledde en trappa upp på vinden. Höjden till takåsen var två meter. De två stugfönstren mätte en knapp kvadratmeter, och kammarfönstret var bara alnen brett. En fristående bod mätte tolv kvadratmeter, uthuslängan låg på stenfoot och var 9 meter lång och 5 meter bred timrad och täckt med halm. Den bestod av boskapshus med bås och kättar och en loge med golv och foderlada. Smålandsbönderna tillsades, att måtten är de minsta som får användas men det står rusthåll och rotar fritt att göra dem större.

Mälarbygdens soldathus var till sina yttre mått snarlika de småländska. Soldatstugans tolv alnars längd och åtta alnars bredd återkommer ofta, både i fråga om soldattorp och dagsverkstorp. De tycks ha varit standardmättet för dåtidens torpstugor i mellansverige.

(Uppgifterna hämtade ur Elfrid Kumms bok "Indelt soldat och rotebonde" Tryckeribolaget Fylgia 1949.)

Soldatens Skyldigheter I Fred

Och
I Krig

Uti

C. J. v. S.

Major och Ridd.

Stockholm

Tryckt hos Peter Hesselberg.

1769.

Frugta Gud

Öra Konungen

Tjena trogit

Soldater:

Våra vara oförskräkte, trogne,
nyktra och litet högfärdige,
då äro de hedrade, undgå straff. vin-
na sina Förmåns kärlek, bibehålla
hälsan och nödlos utkomst.

§ 1.

Hemma i Landet, hålla Torpet
wid magt, plantera wäl Gårdparon
eller Potates, wänja sig wid Gewä-
ret, som ett roligt tidsfördrif, bära
Eronans Bret och Ordres; förtje-
na med Handtwärk eller arbete;
Fly lättja, som föder sjukdom och
ålende, wisa sig snygg och propre
på Kyrkparaden, alltid håret up-
lagt, upknutit och i papper.

§ 2.

Wid möten waksam, wäl klädd,
ofta ömsa lintyg och strumpor,
så orenlighet swett och ohyra ej
får taga öfwer hand; quick och
färdig i Excercitie och dess öfriga
skyldigheter, wagta sig för spel och
fyllerie.

§ 3

På Tåg och Marcher, noga
wårda Gewär och Mundering
för eld och smuts; intet dricka då
man är varm och minst orent
wattn. Aldrig Pipan i Bandu-
leret, röka litet, heldre tugga to-
bak, papper eller slicka af björk

eller ene, at förekomma törst; alltid glad, sjunga wisor, berätta sagor och roliga löstfördrif, intet lägga sig i Solen at sofwa eller med magen emot jorden, mindre göra sig ledig innan han fått allt sitt tillbehör i ordning och twättat fötterna, dock ej när de äro swettiga.

§ 4.

Wid arbets-Commendering, är sund spis och warm mat nödig; akta sig för wädeliga bördor och wårdslösa åtag, at den ena ej swiker den andra; wårda klädren, som bäst kunde ske, om Soldaten hemifrån har et förkläde och armfoder af buldan eller groft wäf.

§ 5.

I Garnison alltid snygg, hushålla noga, intet wråka sig på söliga ställen med Munderingen. På de lediga stunder ansa kläder och Gewäret; hvaran eller tredje dag warm mat, intet öfwer en sup Brännwin, men i det stället lilest godt dricka. På lediga dagar skaffa sig arbete, som ej kan föla den, som är nykter och trägen.

§ 6.

I Fält, äger Soldaten största wårde af ett oförskräkt hjerta, och snabbt utförande af dess skyldigheter; den Karl har alltid varit lyckligast, som måst fådt wisa sig för

fienden: Man bör som en wisz och skamfullt död, agta sig, at ej komma oqwärst på Lazaretter och sjukwagnar, ty man har sedt wid alla Krig, då en med heder fått dö för fienden, har lyra med föragt ömke = ligen förgåtts på sjukhusen; och den som fruktat döden, har oftast warit fegare, än den med frimodighet skyddt ingen fara. Han bör (Soldaten) wänja sig at koka så ofta möjligit är, om ej annat än bröd och watten med litit grönt i flaskan: twätta och bota lintyg och strumpor, fötterna torra och rena; aldrig lemna ur agt sit Gewär och Ammunition, agta det för eld och wåta. Äta så ofta han får och sofwa så ofta han är ledig.

§ 7.

Under Sjö-Expeditioner, bör man äta och sofwa litet, oftast ömsa och wådra sina kläder, agta sig för ohyra, känna sit rum och sina sidomän så wäl der, som i Bataljon.

§ 8.

I stånd och Cantoner Quarter, hålla ordning och propriete, wårda elden, ansa sit Gewär och Mundering oftast liquidera med wården, wagta sig för skuld och klagomål.

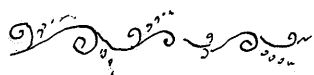
§ 9.

Corporalen och Granadeuren har i agt taga samma skyldigheter, och dem tilkommer äfwen föreläsa de andra med goda exempel.

§ 10.

Förnämligast åligger Corporalen, at noga underrätta sig, om de Ordres han får, dem med allware och myndighet precise wärkställa, samt noga efterse, at de til alla delar blivt efterlefswade, förkomma fjeltswäld och oredor, Han bör til pricka wara underrättad om sit Corporalskap hvars- och erts enskytta Hushållning och uppförande, Gewär Mundering, Ammunition, arbete och näring, kynne och okynne. Han bör wara waksam, quick och trogen, dess efterrättelser och rapporter säkra och korta, således bör han beflita sig at kunna skrifwa och läsa Ordres.

Obs. De som hafwa hwilti Munderingen äro försedde med en bit krita, och de som hafwa gult, med en bit kyllertfärg

Musikanter Trumslagare och Pipare:

De böra kunna något handt-wärk; frisera hår, handla med åtskilligt smält til sin bättre utkomst.

Groft och tungt arbete är dem mindre tjenligt, de böra i agt taga hvad Soldaten är föreskrifwit, om hushållning och propriete, hålla sina Instrumenter rena, blanka och i ordning: wara muntra och lögtiga.

Obs. Trumslagare alltid försedde med dubbla trumfällar och snören, samt krita och trippet.

Profossen:

Bör wara handfast, drittig, och se hykelig ut; han bör hålla rent i Corps de Garde och Läger; ordning hos Arrestanter, war Fiscal på Marqueter-lare och Månglerskor, och gå Wäbeln tilhanda.

Kort Beskrifning Ut Bewara Soldatens hälsa

Han bör wid alla tillfällen wara försedd med litet salt, ingefära och lök til sin matlagning, grönt telar sällan, således kan han oftast hafwa kål eller soppa som bäst underhåller lif och hälsa: Fotsocker af linne smorde med talg, håller fötterna rena och hela; långa naglar, stora skor, och klumpsigas strumpor, äro skadeliga.

Prepareradt quicksilwer insydt i byx-jorden, emot ohyra.

En eller par af de lätta torra swampor at stilla blod, några enbär at röka med, och koka i watten på sjön och i qwarteren.

Litet socker som blandas med spindel-wäf at läka sår.

Trå, ullgarn, fin och grof nål, kam, twål, puder och borsta, utgör det förnämsta i hela dess hushållning.

Hembygdsgillet's Trädgårdstorp, Tullinge

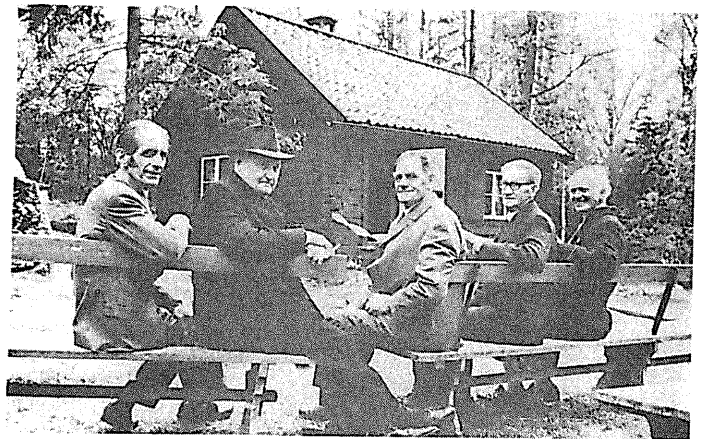
Folkdanslaget 1949

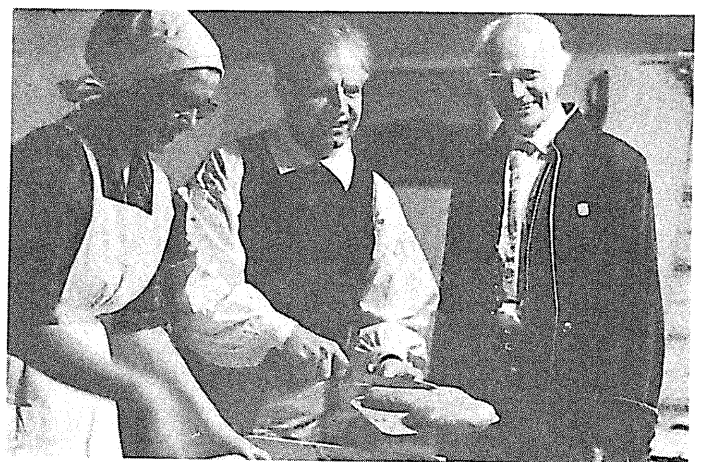
Folkdanslaget 1973

Spelmanslaget 1971

Byggarlaget 1970

Brödbakning i torpet Slätten